

Les publicacions periòdiques de l'Institut d'Estudis Catalans i de les seves filials

Josep M. Camarasa

Institut d'Estudis Catalans

jcamarasa@iec.cat

1. UNA HISTÒRIA CENTENÀRIA

L'Institut d'Estudis Catalans i les seves filials publiquen actualment trenta-sis revistes científiques, algunes de les quals es van començar a publicar ben poc de temps després de la creació de les tres seccions inicials: Històrico-Arqueològica, de Ciències i Filològica. Una de les sèries, el *Butlletí de la Institució Catalana d'Història Natural*, fins i tot és més antiga que l'Institut mateix, ja que es va començar a publicar el 1901. D'altra banda, algunes publicacions periòdiques que les seccions de l'Institut o alguna de les seves filials havien publicat en el passat i que havien deixat d'aparèixer per diferents circumstàncies no s'han reprès.

1.1. *Anuaris i Arxius dels primers anys*

La primera publicació periòdica de l'Institut d'Estudis Catalans va ser l'*Anuari*, el primer dels quals, corresponent a 1907, va aparèixer el 1909. Cada un dels volums duia una part dedicada a col·laboracions encarregades a membres de l'Institut o a especialistes externs designats pel Ple i una altra part dedicada a la crònica de les diferents matèries objecte d'estudi. El contingut de l'*Anuari* reflectia la dedicació de l'Institut inicial, fins a la

creació de les seccions Històrico-Arqueològica, de Ciències i Filològica el 1911, als temes històrics.

A partir del volum corresponent a 1911-1912 (aparegut el 1913), sense canviar el títol, l'*Anuari de l'Institut d'Estudis Catalans*, passà a recollir únicament l'activitat de la Secció Històrico-Arqueològica. En canvi, per recollir l'activitat de la nova Secció de Ciències i la crònica relacionada, s'inicià una nova publicació periòdica: els *Arxius de l'Institut de Ciències* (en els seus primers anys d'existència les diferents seccions de l'IEC s'anomenaven també instituts).

Anuari i *Arxius* eren publicacions de gran format i presentació luxosa, amb marges generosos, tipografia extremadament acurada i gravats de gran qualitat, alguns en color. També eren de molta qualitat la majoria dels articles i cròniques que s'hi publicaven, molts dels quals mantenen el seu interès (si més no l'històric) tot i el temps transcorregut.

L'*Anuari* mantingué la periodicitat anual els dos primers volums (1907 i 1908), però a partir del tercer adoptà la biennal (1909-1910, 1911-1912 i 1913-1914). Els retards creixents acumulats i els problemes pressupostaris imposaren la publicació d'un volum que comprenia els anys 1915-1920, que aparegué el 1923, pocs mesos abans del cop d'estat del general Primo de Rivera. El 1931, tot just acabada la dictadura d'aquell general, es publicà el volum setè, que, com el sisè, comprenia sis anys (1921-1926). El vuitè, corresponent al període 1927-1931, no va sortir fins a finals de 1936 i va ser el darrer publicat.

Pel que fa als *Arxius*, la intenció inicial era publicar cada quadrimestre un fascicle d'unes cent cinquanta planes, cada tres dels quals havien de completar un volum anual. A la pràctica hom completà els tres primers volums en quatre anys (entre finals de 1911 i finals de 1915) i, per als anys successius, hom modificà el format, que es va reduir, i el ritme previst de publicació, que passà a ser de nou fascicles a l'any d'unes cinquanta planes cada un. El nou pla de publicació, però, només es va mantenir el primer any i, en anys successius, el nombre i l'extensió dels fascicles publicats anualment va variar força, fins a arribar a publicar-se un únic fascicle (això sí, de 151 planes) el 1920 i els successius fins a 1924. La dictadura de Primo de Rivera n'interrompé la continuïtat, que ja no es reprendria fins al 1947 amb una publicació d'estil ben diferent.

1.2. *Treballs i butlletins de les primeres filials fins als anys trenta*

La primera filial de l'IEC va ser la Societat de Biologia de Barcelona (avui Societat Catalana de Biologia), creada el 1912. Amb les comunicacions presentades a les seves sessions científiques de 1912 i 1913 hom publicà el 1914 un primer volum de *Treballs de la Societat de Biologia* i, en anys successius, fins al 1920, que es publicà el volum setè, corresponent a les comunicacions de 1919, aparegué un volum per any. El volum vuitè ja fou biennal i aparegué el 1922. Amb el volum novè es recuperà efímerament la cadència anual el 1923, però la dictadura de Primo de Rivera obligà a ajornar els volums següents fins vuit anys més tard. Entre 1931 i 1933 es recuperà el temps perdut i durant tres anys es tornà a la cadència anual brutalment interrompuda per la Guerra Civil, al final de la qual el volum 17, corresponent a les comunicacions de 1935, ja imprès però encara no relligat, va ser segrestat i més tard destruït per les autoritats franquistes. La sèrie dels *Treballs*, ja amb el títol de *Treballs de la Societat Catalana de Biologia*, es va reprendre amb el volum XVIII el 1963. El volum, seguint la tradició de la primera època dels *Treballs*, recollia les comunicacions que s'havien presentat a les sessions científiques celebrades el primer semestre de 1962 com a preparació de la represa formal de la Societat Catalana de Biologia, que va tenir lloc amb la sessió inaugural del curs 1962-1963.

La segona societat filial de l'Institut d'Estudis Catalans, tot i que fundada el 1899, prop de vuit anys abans que l'IEC, fou la Institució Catalana d'Història Natural. Aquesta entitat, després de llargues negociacions, modificà els seus estatuts i adoptà la condició de filial de l'IEC a finals de 1917, però ja des de l'any abans (amb data de 1915) havia iniciat la publicació d'uns volums anuals, anàlegs formalment als dels *Treballs de la Societat de Biologia*, de *Treballs de la Institució Catalana d'Història Natural*. Fins a 1923 n'aparegueren sis volums, els quatre primers anuals i els altres dos biennals. La dictadura de Primo de Rivera n'interrompé la continuïtat, que no es reprengué fins al 1977.

La Institució Catalana d'Història Natural, d'altra banda, publicava des de 1901 un *Butlletí* que recollia la vida social de l'entitat i publicava articles dels seus socis o d'altres naturalistes simpatitzants, ressenyes de llibres d'interès i un breu noticiari en uns fascicles mensuals que es recollien en volum al cap de l'any. El *Butlletí de la Institució Catalana d'Història Natural* es publicà sense interrupció al llarg dels trenta-sis primers anys del

segle XX. La Guerra Civil l'interrompé i no se'n va reprendre la publicació, amb el volum 37, fins al 1949, amb motiu del cinquantenari de l'entitat. El volum 38 hauria d'esperar fins al 1974 i ja apareixeria amb un caràcter força diferent del dels volums anuals anteriors a la Guerra Civil.

La tercera filial de l'IEC va ser la Societat Catalana de Filosofia, creada el 1923. Publicà el primer número del seu *Anuari* aquell mateix any i ja no publicà el segon fins al 1988.

Els anys trenta es crearen dues filials més: la Societat Catalana de Ciències Físiques, Químiques i Matemàtiques (1932) i la Societat Catalana de Geografia (1935). Només la primera arribà a tenir una publicació periòdica abans de la Guerra Civil, el *Butlletí de la Societat Catalana de Ciències Físiques, Químiques i Matemàtiques*, del qual aparegueren dos volums, corresponents als anys 1934 i 1935. La seva segona època no s'inicià fins al 1977.

1.3. Publicacions periòdiques de la postguerra i el franquisme

Encara que l'IEC pogué reprendre discretament les seves activitats en una situació de clandestinitat més o menys tolerada per les autoritats franquistes a partir de 1942 i algunes filials ho pogueren fer amb més o menys èxit i continuïtat al llarg dels anys quaranta i cinquanta (fins i tot es creà, el 1946, la Societat Catalana d'Estudis Històrics), les publicacions periòdiques toparen amb dificultats pràcticament insuperables fins als darrers anys de la dictadura franquista. En realitat tota publicació regular era pura utopia atès que a les dificultats lògiques d'aplegar textos i editar-los s'hi afegien la precarietat econòmica i les traves polítiques.

Així i tot el 1947 es reprengué la publicació de la sèrie *Arxius de la Secció de Ciències*, si bé amb un caràcter molt diferent de l'homònima dels anys inicials de l'Institut i sense cap expectativa de periodicitat regular. Cada un d'aquests volums contenia una monografia, i no diversos articles i ressenyes com havia estat el cas en la primera època de la publicació. Entre 1943 i 1976 n'aparegueren trenta-tres amb una cadència força irregular. Entre 1947 i 1950 se'n publicaren nou, però en els anys següents, fins a 1965, només vuit; a

partir de 1963 el ritme de publicació esdevé més viu, però és sobretot gràcies a la inclusió en la sèrie dels *Treballs de la Societat Catalana de Biologia* (setze dels vint-i-sis volums apareguts entre 1963 i 1976 corresponen a *Treballs*), que, per raó de la seva temàtica, trobaven amb més facilitat mecenatge (per part de diferents laboratoris farmacèutics) que altres publicacions científiques.

Un paper semblant al dels *Arxius de la Secció de Ciències* cal atribuir, en relació amb les seccions respectives, a les *Memòries de la Secció Històrico-Arqueològica*, de les quals van aparèixer quatre volums entre 1957 i 1972, o als *Treballs de la Secció de Filosofia i Ciències Socials*, dels quals en van aparèixer cinc entre 1972 i 1976.

El qualificatiu de revista escauria més als setze números d'*Estudis Romànics* publicats entre 1947 i 1975, els quatre números del *Butlletí de la Societat Catalana d'Estudis Històrics* apareguts entre 1952 i 1963, els dos darrers refosos en un únic volum, o els volums 37 (1949) i 38 (1974) del *Butlletí de la Institució Catalana d'Història Natural*, publicats també durant la dictadura franquista. També escauria als volums de *Treballs de la Societat Catalana de Biologia* considerats com a sèrie independent, amb setze volums publicats entre 1963 i 1976.

1.4. La gran florida dels darrers decennis

A partir de 1977 l'eclosió de noves publicacions periòdiques a càrrec de les filials, en particular les de nova creació, que també són nombroses aquests anys, ha estat incessant i a això s'ha afegit la represa d'algunes que havien estat interrompudes. Es pot dir que, de 1977 a 2004, pràcticament no hi ha hagut any que no hagi aparegut com a mínim una publicació periòdica nova i, el que és més important, han anat continuant en general amb regularitat. Algunes, sobretot les que havien reprès o s'havien iniciat al començament d'aquest període, han estat de breu durada o s'han transformat o subdividit en altres.

Aquest seria el cas del *Butlletí de la Societat Catalana de Ciències Físiques, Químiques i Matemàtiques*, que va reprendre la publicació el 1977 després d'una interrupció de més quaranta anys. En subdividir-se la Societat en quatre a finals de 1987 aquestes decidiren mantenir la continuïtat de la publicació amb el nom nou de *Butlletí de*

les Societats Catalanes de Física, Química, Matemàtiques i Tecnologia, bé que cada una d'elles s'ha anat dotant de publicacions pròpies. El darrer número d'aquesta sèrie es va publicar el 1999.

De fet, ja abans de la separació en quatre de l'antiga filial de ciències, havien aparegut revistes de dues de les seves seccions: el 1978 el *Butlletí de la Secció de Matemàtiques de la SCCFQM*, que es publicà fins al 1984 i ha tingut continuïtat fins al present, a partir de 1987, en el *Butlletí de la Societat Catalana de Matemàtiques*, i el 1979 els *Treballs de Física*, que es publicaren fins al 1990 i foren substituïts el 1991 per la *Revista de Física*. Les filials de Química i de Tecnologia no han tingut la seva revista específica fins al 2000 (*Butlletí de la Societat Catalana de Química*) i el 2004 (*Revista de Tecnologia*), respectivament.

Un cas semblant es donà quant a la Secció d'Economia de l'antiga Societat Catalana d'Estudis Jurídics, Econòmics i Socials (SCEJES), fundada el 1951 però molt poc activa fins a la reorganització de 1977, en la qual repregué l'activitat aquella Secció, mentre que els sociòlegs treballaven per organitzar la seva pròpia associació i els juristes trigaren una mica més a organitzar-se. La Secció d'Economia de la SCEJES publicà un *Anuari de la Secció d'Economia de la SCEJES* de 1979 a 1986, quan la Secció es constituí en societat filial independent i canvià el títol pel d'*Anuari de la Societat Catalana d'Economia*, que subsisteix fins a avui.

La Societat Catalana de Geografia, de molt escassa producció impresa en la seva etapa anterior a la Guerra Civil començà la publicació d'una *Revista de Geografia* el 1978 i la mantingué fins al 1984. A partir de 1986 la continuà amb els *Treballs de la Societat Catalana de Geografia*, que continuen fins al present.

La resta de publicacions nascudes aquests anys (amb l'excepció de la represa de l'*Anuari de la Societat Catalana de Filosofia* el 1988 i del *Butlletí de la Societat Catalana d'Estudis Històrics* el 1994) són fruit de la creació de filials noves: *Miscel·lània Litúrgica Catalana* (1978), de la Societat Catalana d'Estudis Litúrgics; *Acta Numismàtica*, publicada a partir del 1979 per la Societat Catalana d'Estudis Numismàtics; *Quaderns Agraris* (1980), de la Institució Catalana d'Estudis Agraris, i un llarg etcètera fins a completar el panorama actual de publicacions.

2. LA SITUACIÓ PRESENT

En resum, doncs, podem dir que de les tres dotzenes de publicacions periòdiques «vives» de l'Institut d'Estudis Catalans i les seves filials la immensa majoria han arrencat o han reprès del 1977 ençà. Només cinc, el *Butlletí de la Institució Catalana d'Història Natural*, els *Treballs de la Societat Catalana de Biologia*, els *Estudis Romànics*, el *Butlletí de la Societat Catalana d'Estudis Històrics* i l'*Acta Numismàtica*, van arrencar o van reprendre la publicació abans de l'inici de la transició democràtica a l'Estat espanyol i el consegüent reconeixement de l'IEC per les autoritats espanyoles.

2.1. *Les publicacions de les seccions*

Tres de les publicacions que podem considerar «vives» depenen directament d'alguna de les seccions de l'IEC: *Estudis Romànics*, que depèn de la Secció Filològica; *Arxiu de Textos Catalans Antics*, que publica la Secció de Filosofia i Ciències Socials, i *Contributions to Science*, a càrrec de la Secció de Ciències Biològiques i de la de Ciència i Tecnologia.

De periodicitat anual, els volums d'*Estudis Romànics* estan dedicats a la filologia, la lingüística, la crítica literària i les literatures de la Romània i consten de quatre parts: articles, recensions, crònica i necrologies. El 2007 ha aparegut el volum 29.

Arxiu de Textos Catalans Antics també és de periodicitat anual. És una publicació destinada a edicions, estudis i exposicions de ciència positiva, sense, però, excloure altres tipus de recerca, entorn d'obres d'autors catalans anteriors al segle XIX, qualsevol que sigui la llengua en la qual foren escrites. Va ser iniciada l'any 1982 per la Fundació Jaume Bofill; després, del volum tercer al cinquè, la publicació fou possible gràcies a la col·laboració d'aquesta Fundació amb l'IEC, i des del volum sisè es duu a terme gràcies a un conveni de col·laboració entre l'IEC i la Facultat de Teologia de Catalunya. Consta de quatre parts o seccions: articles, notes i documents, secció bibliogràfica i recensions. El 2006 va aparèixer el volum 25 i el volum 26 està previst que aparegui abans que acabi

2007.

De *Contributions to Science* no en parlarem aquí atès que s'hi dedica una comunicació específica a càrrec de Salvador Alegret en aquestes mateixes Jornades.

2.2. Les publicacions de les filials de la Secció Històrico-Arqueològica

Les filials de la Secció Històrico-Arqueològica publiquen sis revistes: *Butlletí de la Societat Catalana d'Estudis Històrics*, *Miscel·lània Litúrgica Catalana*, *Revista Catalana de Musicologia*, *Lambard*, *Acta Numismàtica* i *Tamid*.

El *Butlletí de la Societat Catalana d'Estudis Històrics* és de periodicitat anual, publica articles, resums de tesis doctorals, recensions i les activitats més destacades d'aquesta filial, en particular les seves sessions inaugurals i els treballs guardonats amb els seus premis. El 2007 n'ha aparegut el número 17.

Miscel·lània Litúrgica Catalana és la publicació de la Societat Catalana d'Estudis Litúrgics. Apareix amb periodicitat anual d'ençà de 2001 i conté articles, necrològiques, recensions i la llista de socis de la Societat. El darrer número publicat és el 15, corresponent a 2007.

La *Revista Catalana de Musicologia* és editada per la Societat Catalana de Musicologia. Conté articles, notes i documents i una secció biogràfica i bibliogràfica. Té una periodicitat irregular i només n'han aparegut tres números, el primer el 2001, el segon el 2004 i el tercer el 2007.

Lambard, que porta per subtítol *Estudis d'Art Medieval*, és una publicació de la filial Amics de l'Art Romànic. Manté una periodicitat anual des del 1995. El seu darrer número, que ha de sortir abans d'acabar l'any, és el 19, corresponent al curs 2006-2007. Publica articles d'història i art medievals entre el segle IX i el XV, amb especial atenció a totes les temàtiques relacionades amb l'art romànic català i de les contrades relacionades.

La Societat Catalana d'Estudis Numismàtics publica *Acta Numismàtica* des del 1979 encara que ja apareixia abans sota els auspicis de la Secció Numismàtica del Cercle Filatèlic i Numismàtic. Publica articles de la temàtica pròpia d'aquesta filial i apareix amb periodicitat anual. El darrer número, el 36, va aparèixer el 2006.

Tamid és la publicació de la Societat Catalana d'Estudis Hebraics. És d'aparició irregular. És imminent l'aparició, abans que acabi l'any 2007, del volum número 5, corresponent al curs 2004-2005. Publica articles i notes bibliogràfiques de les temàtiques pròpies de la filial.

2.3. *Les publicacions de les filials de la Secció de Ciències Biològiques i de la de Ciència i Tecnologia*

Les filials de la Secció de Ciències Biològiques i de la de Ciència i Tecnologia editen o coediten catorze sèries més o menys regulars. Així, per exemple, la Societat Catalana de la Ciència i de la Tècnica publica cada dos anys les *Actes* de les seves Jornades, però ara projecta convertir aquesta sèrie en una revista de periodicitat anual. Una altra sèrie sense regularitat és la dels *Treballs de la Institució Catalana d'Història Natural*, que en realitat publica monografies amb participació d'autors diversos de diferents temàtiques. Aquesta mateixa filial també publica sense periodicitat fixa les seves sessions conjuntes amb la Societat Catalana de Lepidopterologia.

Aquesta filial publica amb més regularitat el seu *Butlletí de la Institució Catalana d'Història Natural*, que apareix un cop l'any, encara que el darrer número publicat, el 73, aparegut enguany, correspon a 2005. Els encapçalaments de les seves seccions són força originals i reflecteixen les peculiaritats d'aquesta filial: *Gea, Flora et Fauna*, dedicada a les notes florístiques, faunístiques o geològiques; *Sistemes i processos*, dedicada a la temàtica ecològica, i *Regiment de la cosa natural*, dedicada als temes d'ordenació del territori i conservació.

També els *Treballs de la Societat Catalana de Biologia* pateixen un cert retard atès que, després d'una etapa (1998-2004) de publicació anual regular, el darrer número aparegut, el 56, correspon a 2005 encara que ha esta publicat enguany. Els darrers números tenen el format de monografies temàtiques, la darrera sobre endocrinologia molecular. En coedició amb l'associació científicocultural *Omnis Cellula*, la Societat Catalana de Biologia publica també la revista de divulgació científica *Omnis Cellula*, de periodicitat trimestral. El darrer número, el 15, corresponent a desembre de 2007, és a punt d'aparèixer.

La Institució Catalana d'Estudis Agraris edita dues publicacions periòdiques, *Quaderns Agraris* i *Dossiers Agraris*, aquesta darrera més aviat una col·lecció de monografies. De desembre de 1995 a juny de 2002 la revista *Quaderns Agraris* va tenir una periodicitat semestral, però aquests darrers anys ha estat d'aparició més irregular i el darrer número, el 30, va aparèixer el desembre de 2006 (el 29 havia aparegut el desembre de 2004). Està previst que el número 31 aparegui abans d'acabar l'any 2007 i recuperi la periodicitat anual. Pel que fa a la sèrie *Dossiers Agraris*, ha estat sempre d'aparició irregular i els seus dos darrers números, el 9, dedicat monogràficament a la varietat picapoll de raïm, i el 10, dedicat a la malvasia de Sitges, van aparèixer el 2006.

La Societat Catalana de Física publica amb periodicitat semestral la *Revista de Física*, una revista d'alta divulgació el darrer número publicat de la qual correspon al primer semestre de 2007. Manté aquesta regularitat des de la seva aparició el setembre de 1991. Presenta visions actualitzades dels temes que preocupen avui la comunitat de físics d'arreu del món.

També és de periodicitat semestral, mantinguda des de l'aparició del número 1, el primer semestre de 1996, el *Butlletí de la Societat Catalana de Matemàtiques*. El seu darrer fascicle, el 22(2), corresponent al segon semestre de 2007, ha aparegut el desembre d'aquest any. Aquesta revista publica, en llengua catalana, exposicions matemàtiques de qualitat, que puguin interessar a un nombre elevat de lectors. Està oberta a tots els camps de la matemàtica i també als aspectes matemàtics de les ciències experimentals, la tecnologia, l'economia, etc., així com a altres àrees, com la història, la didàctica i la filosofia de les matemàtiques. També hi tenen cabuda aquells articles que desenvolupin un aspecte significatiu de la problemàtica de la professió matemàtica al nostre país.

TECA: Tecnologia i Ciència dels Aliments, la revista que publica l'Associació Catalana de Ciències de l'Alimentació, és igualment de periodicitat semestral. Presenta els darrers avenços en tecnologia, ciència, recerca, equipaments, docència, processos, etc., i pretén servir d'eina de comunicació entre tots els professionals d'aquest camp per augmentar-ne el nivell de coneixements i donar-los a conèixer les novetats d'interès en tot allò relacionat amb l'alimentació. El seu darrer número, l'11, ha aparegut el setembre de 2007.

De publicitat anual, mantinguda des de l'any 2000, és la *Revista de la Societat*

Catalana de Química. El nucli central de la *Revista* consisteix en un conjunt d'articles de divulgació de temes relacionats amb la química i disciplines afins. Hi ha, a més, un editorial, una secció informativa («La Societat Catalana de Química es mou...»), una secció d'història de la química («El racó de la història»), una altra dedicada a comentar portals d'Internet amb continguts de química («Químic@ en pantalla»), un apartat («El residu») on el seu responsable, el doctor Claudi Mans, filosofa sobre la química i altres facetes de la vida, i un article de didàctica adreçat, especialment, als ensenyants de secundària. El número 7, el darrer aparegut, és el corresponent a 2006, però no ha de trigar a aparèixer el número 8.

La Societat Catalana de Tecnologia ha publicat dos números (el 2004 i el 2006, respectivament) de la seva *Revista de Tecnologia*. Aspira a arribar a una periodicitat anual.

La tardor de 2007 la societat Catalana de Física ha llançat el número 0 d'una nova publicació periòdica, aquesta en format electrònic, titulada *Recursos de Física* i adreçada principalment als ensenyants d'aquesta matèria. És una coedició amb l'Associació de Professores i Professors de Física i Química de Catalunya, la Xarxa Telemàtica Educativa de Catalunya (XTEC), la Universitat Politècnica de Catalunya i la Universitat de Barcelona.

2.4. Les publicacions de les filials de la Secció Filològica

De les filials de la Secció Filològica només la Societat Catalana d'Estudis Clàssics i la Societat Catalana de Llengua i Literatura publiquen revistes periòdiques.

La Societat Catalana d'Estudis Clàssics publica *Ítaca: Quaderns Catalans de Cultura Clàssica*, una revista de periodicitat anual, que compta amb l'assessorament d'un comitè internacional d'especialistes. Amb aquesta publicació, la Societat pretén col·laborar en el redimensionament de tota la cultura clàssica des d'una òptica interdisciplinària i amb rigor filològic. L'últim número, el 22, corresponent a 2006, ha aparegut el 2007.

La Societat Catalana de Llengua i Literatura publica *Llengua i Literatura*, també de periodicitat anual des del 1996. Aplega treballs, ressenyes i cròniques sobre activitats en aquest camp del coneixement. El 2007 ha aparegut el número 18.

2.5. *Les publicacions de les filials de la Secció de Filosofia i Ciències Socials*

Les filials de la Secció de Filosofia i Ciències Socials publiquen catorze revistes, encara que algunes no han tingut continuïtat els darrers cinc anys. Una de les que es mantenen «vives», *Filosofia Catalana: Revista d'Història del Pensament i de la Filosofia als Països Catalans*, no es publica en paper sinó únicament en format digital.

La més antiga, l'*Anuari de la Societat Catalana de Filosofia*, té una periodicitat anual com a mínim des del 2004. Consta d'una part d'articles, una de notes, una de recensions i una de crònica. Els articles i les notes recullen especialment aquells treballs que són fruit de les activitats de la Societat i les seves seccions, com, per exemple, les lliçons inaugurals o les conferències dels professors convidats als diferents cursos, així com aportacions a les diferents línies de treball de la Societat. Cal destacar també l'edició, la traducció i el comentari de textos filosòfics. L'apartat de recensions procura proporcionar comentaris extensos d'obres actuals del panorama filosòfic nacional i de l'internacional. Cal destacar especialment els butlletins bibliogràfics, que, dedicats monogràficament a un autor o a una temàtica, recullen una visió general del panorama d'estudis. En l'apartat de les cròniques es recullen materials de diversa procedència: en particular es procura donar notícia extensa dels cursos i seminaris que organitza la Societat, s'hi inclouen els resums de les tesis doctorals presentades a les universitats catalanes, i es recullen notícies i esdeveniments de la vida filosòfica. El darrer número, el 18, ha aparegut el 2007.

La Societat Catalana d'Estudis Jurídics (SCEJ) publica semestralment des del 2002 la *Revista Catalana de Dret Privat*, amb la qual vol contribuir al coneixement, la renovació i el desenvolupament del nostre dret. Hi tenen cabuda igualment treballs sobre drets d'altres comunitats o estats que siguin d'interès per a la comunitat catalana. El darrer número, el 7, s'ha publicat enguany. La SCEJ també publica, amb periodicitat anual, des del 2001, la *Revista de Dret Històric Català*, dedicada a l'estudi de les manifestacions jurídiques del nostre país des de l'antiguitat fins al darrer quart del segle XX. El darrer número publicat, el 5, va aparèixer el 2006.

La Societat Catalana d'Economia publica igualment un *Anuari de la Societat Catalana d'Economia*, de periodicitat que hauria de ser anual però que no ha aparegut des

de la publicació, el 2004, del número 18.

Més continuïtat està tenint la *Revista Catalana de Sociologia*, que edita l'Associació Catalana de Sociologia. De periodicitat anual d'ençà de 2001, acaba de publicar el seu darrer número, el 22, el desembre de 2007. La major part dels volums publicats són monografies que tracten amb profunditat diferents temes d'interès per a la sociologia catalana. N'hi ha alguns amb una miscel·lània d'articles i, atès que la revista va ser concebuda també com un mitjà de suport als joves sociòlegs, se n'ha publicat un dedicat a aquest tema.

Els *Treballs de la Societat Catalana de Geografia* han arribat al seu número 60, com a successors de sèries anteriors de la mateixa Societat, però no n'ha aparegut cap número nou des de 2005. És una revista acadèmica que tracta de tota temàtica d'interès geogràfic. Publica textos inèdits resultat de la recerca de persones interessades en la geografia, així com de les conferències i actes realitzats a la Societat Catalana de Geografia.

La Societat Catalana de Pedagogia publica, des del 2002, la *Revista Catalana de Pedagogia*, successora del *Butlletí de la Societat Catalana de Pedagogia*, que es publicà fins al 1999. El 2007 n'ha aparegut el número 5.

La Societat Catalana de Comunicació publica, des del 1991, els *Treballs de Comunicació*, de periodicitat irregular, si bé els seus darrers números (el darrer, el número 21, aparegut el desembre de 2006) aspiren a una periodicitat semestral. Entre els anys 1983 i 2001 la Societat publicà també tres números de la sèrie *Cinematògraf* i entre 1989 i 2001 en publicà deu de la sèrie *Periodística*.

Finalment, la Societat d'Història de l'Educació als Països Catalans publica *Educació i Història: Revista d'Història de l'Educació*, també d'aparició irregular. El 2007 n'ha aparegut el volum 9-10.

3. MIRANT CAP AL FUTUR

Al portal RACO (Revistes Catalanes amb Accés Obert) hi figuren ja els darrers números de la majoria de les publicacions periòdiques de les seccions i societats filials de l'IEC. Les que queden per incorporar ho seran properament i progressivament s'anirà

ampliant l'accés a números més antics de les que ja hi figuren.

Algunes de les revistes de les societats filials han començat a publicar-se en format electrònic a més de fer-ho en format paper. En els propers anys caldrà que totes les que aspirin a mantenir una continuïtat ho facin i fins i tot alguna podria adoptar el format electrònic com a únic.

Mentrestant, pròximament, el portal de publicacions de l'IEC facilitarà l'accés a sumaris resums i dades d'autors i matèries de totes les publicacions periòdiques de l'IEC i facilitarà l'accés a les publicacions que ja figurin al portal RACO.